

PORVOON ENERGIA -YHTIÖT

1/2006

**PORVOON
ENERGIA
-YHTIÖIDEN
ASIAKAS-
LEHTI**

• Kiekkokoulussa
yli sata peluria

• Henrikssonin
Leipomossa
taito siirtyy
perintönä

- Ympäristöystävällistä kaukolämpöä myös Loviisassa
- Miten varautua sähkökatkokseen

Leipomo on yrittäjäpariskunnalle kuin oma lapsi, joka ottaa aikansa. Kenneth Bärlund menee töihin aamuyöllä ja huolehtii, että tuotanto pelaa, Birgit virka-aikaan huolehtimaan mm. toimistotöistä.

Henrikssonin Leipomossa on tehty perunalimppua pian 90 vuotta

Taito siirtyy perintönä

Perunalimpustaan ja muista maukkaista tuotteistaan tunnettu Oy Leipomo Henriksson Bageri Ab on porvooolaisille tuttu toimittuaan kaupungissa kohta 90 vuotta. Vuodesta 1963 lähtien leipomo on sijainnut Tarmolassa, missä nykyinen omistaja Kenneth Bärlund häärii jauhopölyn keskellä lähes jokaisena aamuna kello kolme.

Henrikssonin Leipomo on perheyhtiö, joka on ollut saman suvun hallussa koko historiansa ajan. Yrityksen perusti leipurimestari Ferdinand Henriksson vuonna 1919 ostettuaan Porvoon Museotorin laidalta kiinteistön, jonka kellarissa toimineen peltiverstaan hän muutti leipomoksi. Alun alkaen leipomon varustus oli melko vaatimaton: puilla lämmitettävä leivinuuni, taikinakone ja vispikone, kertovat nykyiset omistajat Birgit ja Kenneth Bärlund.

Aluksi leipomossa ja sen yhteydessä olevassa myymälässä työskentelivät vain Henriksson itse ja hänen vaimonsa Helmi, joka otti vastuun yrityksestä miehensä kuoltua sotavuonna 1939. Helmi Henriksson oli ahkera ja taitava

liikemies, joka onnistui pitämään yrityksensä pystyssä myös ankarien sotavuosien ajan.

- Siihen aikaan kärsittiin tunnetusti kovasta raaka-ainepulasta, jolloin oli tyypillistä, että asiakkaat tulivat leipomoon omat tarvikkeet mukanaan tilaamaan esimerkiksi kolmen munan kakkua, kertoo Kenneth Bärlund.

Vaikka raaka-ainepula pudotikin useita tuotteita leipomoiden valikoimista, Helmi jatkoi yrityksensä kehittämistä uusimalla mm. uunit ja hankkimalla moderneja tuotantokoneita.

Isä meni töihin kummitädille

Yrityksen kehittyessä myös työväkeä tarvittiin lisää. Sen vuoksi Helmi Henriksson otti töihin oman

- ▶ *Laaja tuotevalikoima syntyy osaavissa käsissä. Lihapiirakoita...*
- ◀ *Herkkupitkoja...*
- ◀◀ *Erlaisia leipiä... ja houkuttelevia kakkuja.*

kummipoikansa ja sisarenpoikansa, Erik Bärlundin vuonna 1943. Aluksi 13-vuotiaan Erikin tehtävänä oli toimia lähettinä. Hän kuljetti leipomotuotteita pitkin Porvoon kuoppaisia nupulakivikatuja myymälöihin ja linja-autoasemalle maaseutukauppoihin lähetettäväksi.

- Sittemmin toimenkuva muuttui ja isästä kehittyi taitava leipuri ja kondiittori kuuluisan, Pietarissa oppinsa saaneen kondiittorimestari Jalmari Lehdon opastuksella, Kenneth Bärlund kertoo.

Työtä tekemällä Erikistä kehittyi koko yrityksen toiminnan hallitseva ammattilainen. Sen vuoksi ei ollut mikään ihme, että vuonna 1954 hän oli halukas lunastamaan ja Helmi oli halukas myymään yrityksensä työskenneltyään siinä jo 35 vuotta.

Tyypillistä Henrikssonin leipomolle on aina ollut ahkera työn teko ja työn oppiminen työtä tekemällä. Samalla tavalla, kuin isä oppi mestariksi tekemällä työtä leipomossa, myös nykyinen omistaja Kenneth on oppinut tekemällä työtä pienestä pitäen perheensä yrityksessä.

- Osallistuimme leipomon töihin ja opimme alan erilaisia töitä tehden. Ensimmäisinä töinäni puitsasin tietenkin peltejä ja tein muita hanttihommia, mutta pikku hiljaa myös leipurin hommat tulivat tutuiksi. Kaikkeaa muuta olen tehnyt, mutta kakkuja en ole leiponut, Kenneth toteaa.

Perinne jatkuu

Ainakin vielä on tämä perinne jatkunut, sillä myös Birgitin ja Kennethin lapset ovat työskennelleet leipomossa. Tällä hetkellä tosin perheen tytär näyttää vanhempien mukaan olevan suuntautumassa muualle, mutta autonasentajakoulutuksen saanut poika tekee työtä leipomossa.

- Emme tiedä, jatkaako hän yrityksessä. Lapset saavat tehdä aivan oman valintansa, kun me aikanamme lopevat, sanovat Birgit ja Kenneth Bärlund.

Työnjako perheytyksessä on selvä. Kenneth on pääsääntöisesti leipomon puolella aamuarhaisesti omien sanojensa mukaan yleismiehenä ja toimii tilanteen niin vaatiessa vaikka autokuskinä tai talonmiehenä lumitöissä. Birgit sen sijaan huolehtii toimiston töistä ja on paikalla vielä sen jälkeen, kun Kenneth on lähtenyt kotiin.

Henki leipomossa on perheenomainen ja lämmin. Työntekijöitä on noin 18, eikä tämänhetken suunnitelmissa ole korvata yhtäkään heistä investoimalla tehokkaampiin koneisiin.

- Pärjäämme hyvin näin. Kilpailu alalla on kovaa, mutta laadukkailla tuotteilla ja hyvällä palvelulla klaaraamme omalla toiminta-alueellamme, Kenneth Bärlund vakuuttaa. ■

Roy Granroth
toimitusjohtaja

Kotimaisuus on valttia

Tuoreet tapahtumat energiemarkkinoilla ovat osoittaneet, että kotimaisuus on valttia. Sillä pystymme turvaamaan toimintamahdollisuudet ja hallitsemaan tehokkaasti riskejä globaaleillakin markkinoilla.

Energiemarkkinoiden reunaehdot ovat tänä päivänä tiukat. Yksinkertaistettuna kyse on siitä, löytyykö päästöjä rajaavan Kioton sopimuksen taakse riittävästi voimaa. Kansallisesti olemme siihen sitoutuneet ja paikallisesti meidän pitää toimia sen mukaisesti.

Kioton sopimuksen alkujakso, 2005-2008, on meneillään ja sen vaikutukset ovat olleet voimakkaammat kuin moni on arvellut. Teollisuuden mielestä Eurooppa kantaa liian suuren taakan. Äärimmillään tämä voi johtaa siihen, että yksityishenkilöt joutuvat maksamaan oletettua suuremman osuuden ilmaston suojelukustannuksista.

Pohjoismaissa vesitilanne on tällä hetkellä hyvä. Tämä on lieventänyt sähkön hintaan kohdistuvaa painetta. Seuraavan kuivan kauden aikana nämä paineet saattavat kuitenkin moninkertaistua, kun joudutaan turvautumaan fossiiliin polttoaineisiin.

Sähkön siirtoyhteydet Pohjoismaiden ja Keski-Euroopan välillä muodostavat pullonkaulan. Tämä tarkoittaa sitä, että meillä on Pohjoismaissa oma hinta-alue, joka on muuta Eurooppaa alhaisempi. Siirtoyhteyksiä vahvistamalla mahdollistetaan laajamittainen energian myynti Keski-Eurooppaan. Syntyy yhtenäiset sähkömarkkinat ja hinta nousee Suomessa.

Energiahuollon haavoittuvuudesta olemme tänä talvena saaneet jo kaksi muistutusta, joissa markkinavoimat vaikuttivat sähkön hintoihin: Ruotsi säännösteli sähkön vientiä Suomeen, mikä nosti hinnan 30-kertaiseksi muutaman tunnin ajaksi ja myöhemmin Venäjä rajoitti sähkön toimittamista Suomeen, jolloin Suomen kantaverkko yhtiö varoitti kansallisista jakelurajoituksista.

Me olemme vakuuttuneita, että oma voimantuotantomme on riskiä alentava tekijä sekä energia- että hintakriisien varalle. Kotimainen polttoaine täydennettynä tuontipolttoaineella on kriisialtiutta vähentävä tekijä.

Kotimainen biopolttoaine on tänä päivänä valttia ja sen suosio kasvaa kasvamisestaan. Juuri käyttöönotettu puupolttainen lämpökeskuksemme Loviisassa on saanut hyvän vastaanoton ja kaikki merkit osoittavat sen kannattavaksi investoinniksi. Vihreän energian osuus tuotannostamme on meille jopa kilpailuvalti, jonka merkitys kasvaa päivä päivältä.

PORVOON ENERGIA -YHTIÖT

Julkaisija	Porvoo Energia -yhtiöt Mannerheiminkatu 24, PL 95 06101 Porvoo puh. (019) 661 411 fax (019) 661 4211 www.porvoonenergia.fi
Päätoimittaja	Anja Laitimo-Strengell puh. (019) 661 411 anja.laitimo-strengell@porvoonenergia.fi
Toimituskunta	Ulf Johansson Rolf Malmberg Tomas Nordström Matti Ukkola Patrick Wackström Tom Kalima
Toimittaja	Seppo J.J. Sirkka
Kuvat	Nina Helander / Uusimaa
Taitto	Uusimaa Oy
Painopaikka	Teollisuustie 19, PL 15 06151 Porvoo
Painosmäärä	28 800 kpl

Viime vuoden viimeisenä päivänä Loviisan kaukolämpökeskuksen öljykattila sammui kello 15.05 ja yksikön lämmöntuotanto siirtyi bioaikakauteen. Muutos merkitsi alempia tariffeja loviisalaisille kaukolämpöasiakkaille ja puhtaampaa ilmaa koko kaupungille.

Seitsemän megawatin biolämpökattilan käyttöönotto sujui lämpö- ja tuotantojohtajan Christer Allénin mukaan ongelmitta. Kesti vain 20 minuuttia, kun uusi yksikkö oli ottanut koko kuorman kantaakseen.

-Tämän jälkeen öljykattiloita käytetään vain mahdollisten kuormitushuippujen tasaamiseen, joten biopolttoaineella tuotetun energian osuus on yli 90 prosenttia. Uuden kattilan ansiosta saimme myös päästöoikeuksia, joita myönnetään uusille toimijoille. Myymällä näitä päästöoikeuksia haluamme hyödyttää loviisalaisia asiakkaitamme alempien tariffien muodossa, Christer Allén sanoo.

Loviisan kaukolämpökeskus on kokonaisuudessaan erittäin moderni yksikkö, sillä myös uudella biokattilalla kompensoidaan öljykattilat, jotka on otettu käyttöön vasta 2003. Ne soveltuivat edelleen erinomaisesti huippuja varalämpökattiloiksi.

Kohteina Loviisa ja Tolkkinen

Porvoon Energia panostaa ympäristöön

Miehittämätön lämmöntuottaja

Uusi seitsemän megawatin biokattila on edellisen yksikön tapaan täysin automaattinen ja miehittämätön lämmöntuottaja. Valvonta tapahtuu kaukovalvontana Tolkkisten voimalaitoksesta.

- Polttoaineena käytetään haketta, joka kipataan voimalaitoksen suureen siiloon. Vuosikulutus on noin 40 000 kuutiota, mikä tarkoittaa, että keskimäärin yksi rekka-auto käy kerran vuorokaudessa tuomassa laitokselle noin 120 kuution lastin, Christer Allén kertoo.

Hakkeen toimittaa Skogsreviret Nyved, joka on Etelä-Suomen Metsäreviirin tytäryhtiö. Hake tulee Loviisan lähitöltä, joten sillä on myös työllistävä vaikutus alueella.

Biopolttoaineeseen siirtyminen parantaa Allénin mukaan Loviisan ilmanlaatua, koska rikkidioksidipäästöt putoavat nollaan ja hiilidioksiditaseeseen se ei vaikuta lainkaan.

- Uskon, että uudistus lisää loviisalaisten kiinnostusta kaukolämpöä kohtaan. Nyt se on monessa suhteessa kiinnostava. Hinta on entistäkin kilpailukykyisempi ja ympäristöstään vastuuta kantavat kaupunkilaiset voivat perustella vaihtamista myös vihreillä arvoilla.

Kaukolämpö perustuu lämpimän ve-

den kiertoon siten, että vesi lämmitetään laitoksessa haketta polttamalla ulkoilman lämpötilasta riippuen jopa 118 asteeseen, minkä jälkeen se kiertää verkostossa luovuttamassa lämpöenergiaa. Sen jälkeen noin 55-asteiseksi jäähtynyt vesi palaa takaisin laitokseen lämmitettäväksi uudelleen.

Tolkkisesta tulee entistäkin puhtaampi

Porvoon Energia on kehittänyt jatkuvasti Tolkkisten voimalaitosta tavoitteenaan moderni lämpövoimalaitos, joka pystyy vastaamaan nykyisiin ympäristö- ja tehokkuusvaatimuksiin. Seuraava investointi on savukaasujen lämmön talteenottojärjestelmä, joka on arvoltaan 2 miljoonaa euroa.

Toiminnallisten kriteereiden ohella Porvoon Energian tavoitteena on entistä paremmin vastata ympäristöhaasteisiin. Tällä hetkellä biopolttoaineen osuus kaukolämpötuotannossa on noin 70 prosenttia, mutta ensi syksynä, kun savukaasujen talteenottojärjestelmä on toiminnassa, biopolttoaineen osuus nousee lähes 80 prosenttiin, Christer Allén arvioi.

- Uuden järjestelmän avulla polttoaineesta saadaan irti enemmän energiaa,

minkä ansiosta esimerkiksi maakaasulla tuotetun kaukolämmön tuotantoa voidaan vähentää. Tämän lisäksi Tolkkisten voimalaitosta tulee entistäkin puhtaampi yksikkö, joten ympäristön kannalta investointi on erittäin merkittävä.

Allénin mukaan tarkkoja lukuja on vielä mahdoton kertoa, mutta laskelmien mukaan Tolkkisten voimalaitoksen kaukolämpöteho voi nousta peräti 10 megawatilla. Tällä hetkellä teho on enimmillään 25 megawattia.

Lisää tehoa vesihöyryistä

Savukaasujen energian talteenotto perustuu siihen, että biopolttoaineita poltettaessa syntyy runsaasti savukaasuja, jotka ovat noin 155-asteisia. Tämä lämpö voidaan ottaa talteen siten, että kuuma höyry lauhdutetaan veden avulla. Tässä prosessissa vesi kuumeenee käytettäväksi hyväksi kaukolämmön tuotannossa.

- Tällainen prosessi nostaa ratkaisevasti voimalaitoksen hyötysuhdetta, koska syntyneet höyryt kierrätetään uudelleen. Paradoksaalista tavallaan on, että paras teho saadaan, kun poltettu bioenergia on kosteaa. Silloin savukaasuja syntyy enemmän ja voimalaitoksen kokonaisteho kasvaa. ■

Maalin teossa jo 4-vuotiaana

Kiekkokoulussa yli sata nuorta peluria

Vaikka maassa tehdään pakkasennätyksiä ja Porvoon harjoitusjäähallin sisälläkin paukkuu yli 20 asteen pakkanen, halli täyttyy lasten hengityshöyryistä ja iloisista äänistä. Jäällä on toistasataa punaposkista jääkiekkokoululaista hyökkäämässä innolla kiekon perään tavoitteenaan tehdä maali, olla hetken sankari.

-Kivaa on! Olen saanut kavereita. Varmaan rupean pelaamaan. Parasta oli viime kerralla, kun tein maalin, vastailee 6-vuotias Viljami Orpana harjoitusten tiimellyksessä.

Kaukalon laidalla seisoskelevat Viljamin äiti ja isä, Marjut ja Marko sekä veli, joka ei itse pelaa, mutta katsoo mielellään jääkiekkoa.

- Ei tässä ollut mitään muuta tavoitetta, kun tarjota Viljamille tilaisuus oppia luistelemaan. Tässä suhteessa kehitys on ollut huimaa ja panostus on kannattanut, Marko Orpana toteaa.

Hänen mukaan ainakaan vielä ei pidä paikkaansa väite, jonka mukaan jääkiekko olisi kallis harjoitus. Jääkiekkokoulu maksaa vain 70 euroa kaudessa, millä rahalla saa kaksi viikkotuntia opetusta jäähallissa, pelipaidan ja mailan. Muut varusteet tietenkin maksavat jonkin verran, mutta eihän kaikkia joka vuosi tarvitse vaihtaa.

Tärkeintä jääkiekkokoulussa tuntuu olevan iloinen harrastaminen. Tavoitteet ovat perustaitojen nostami-

sessä, terveellisessä liikunnassa ja iloisessa yhdessäolossa. Mahdolliset jääkiekkoilulliset ja urheilulliset tavoitteet astuvat kuvaan mukaan vasta myöhemmin.

Monet eivät pysy edes pystyssä

Jääkiekkokoulu on nimensä mukaan koulu, sillä alussa monet eivät pysy edes pystyssä, kertoo Roger Johansson, Porvoo-Borgå Hunters Ice-Hockey Ry:n jääkiekkokoulun rehtori.

Jo perinteiseksi muodostunutta koulua järjestää Porvoon Hunters ja koululla on komea nimi: Mc Donalds´ Jofa.

- Lapset aloittavat koulussa syksyllä, jolloin on varsin yleistä, että monet eivät pysy edes pystyssä luistimilla. Heitä pidetään pystyssä ja he liukuvat eräänlaisen tukikelkan avulla.

Kevätkaudella tätä ei todellakaan voisi uskoa. Pienimmätkin kiekkoilijanalut kiittävät jäällä uskomattoman tukevasti ja nopeasti. Kaatumista ei kukaan pelkää, eikä kiekkoa. Välineet suojaavat loukkaantumisilta ja jos väsyttää, kentälle voi pistää vaikka maaten. Kauaa sitä ei kuitenkaan katsella, sillä pian valmentaja huutaa: "Nouse ylös, ettei tule kylmä!"

Nuorimmat jääkiekkokoululaiset ovat nelivuotiaita. He ovat koulun toiminnassa, jos intoa riittää, kunnes tulevat ikään, jolloin perustetaan varsi-

nainen joukkue.

-Tänä vuonna joukkueeseen siirtyvät 1997 syntyneet ja ensi vuonna 1998 – syntyneet. Sen jälkeen harrastuksesta tulee vähän tavoitteellisempaa, mutta edelleen nuorilla on tärkeä, että harrastuksessa säilyy ilo, Roger Johansson sanoo.

Kaikki saavat varmasti pelata

Vaikka jääkiekkokoululla on varmasti ratkaisevan tärkeä tehtävä porvoolaisen jääkiekkoilun tason nostamisessa, Roger Johansson korostaa kuitenkin nuorisotyön merkitystä.

- Toteutamme Nuori Suomi – hengen mukaisia periaatteita, joissa on tärkeä tarjota kaikille harrastajille tilaisuus pelata. Varsinaiset menestymisen tavoitteet tulevat mukaan vasta vanhemmissa ikäryhmissä ja ainakin C-junioreihin asti ehdottomana sääntönä on, että kaikki mukana olevat saavat myös pelata.

Tämä on tärkeätä urheilussa. Nuoret kehittyvät eri tahtiin ja lyhytkin ero nuorten harjoittelun pituudessa näkyy selvästi. Se ei kuitenkaan tarkoita, etteivätkö vähemmän harjoitelleet voisi saada edistyneempiä myöhemmin kiinni. Jos heiltä viedään menestymisen pakossa pelaamisen mahdollisuus, he helposti turhautuvat, lopettavat harrastuksen ja siirtyvät kaduille tai tietokoneiden ääreen.

Ohjaajia riittää ja henki on hyvä

Roger Johansson on erittäin tyytyväinen siitä, että jääkiekkokoulu vetää jatkuvasti suuren määrän nuoria lajin pariin.

- Kun harrastajia on paljon, myös maksut voidaan pitää suhteellisen pieninä.

Roger Johansson korostaa kuitenkin sitä, että koulun taso pyritään pitämään korkeana. Ohjaajia on mukana paljon, peräti 14, mikä takaa hyvän ohjauksen ja turvallisuuden. Kun nuorimmat ovat vain nelivuotiaita, on tärkeää, että heidän turvallisuudestaan huolehditaan.

Työskentely nuorten keskuudessa on antavaa.

- Täällä voi konkreettisesti kokea vanhan sanonnan siitä, että totuuden kuulee lapsen suusta. Jos jokin asia ei toimi, tai jollakulla on paha mieli, palautteen saa heti, Roger Johansson kertoo.

Myös jääkiekkoilullisesti työn onnistumista mitataan säännöllisin perintein.

- Pelaamme kerran kaudessa HIFK:n vastaavaa kiekkokoulua vastaan. Pelit ovat erittäin tasaisia. Sen sijaan vanhempien ikäryhmien peleissä tuntuvat pääkaupunkilaiset olevan niskan päällä, koska säännölliset sarjapelit alkavat pääkaupunkiseudulla aikaisemmin kuin Porvoossa. ■

◀ Maalin tekeminen on Viljamille huippujuttu.

◀ Vaikka pakkaneen paukkuu 20:n korvissa, koko Orpanan perhe on seuraamassa treenejä.

▶ Jääkiekkokoulun rehtori Roger Johansson iloitsee porvoolaisten jääkiekkoinnostuksesta.

Ilmastonmuutos on tosiasia

Miten voimme hillitä ilmastonmuutosta?

Kasvihuoneilmiö on meille kaikille tuttu. Se on luonnollinen ilmiö, joka on ollut olemassa yhtä kauan kuin maapallo. Maapallo on kuin kasvihuone, jossa ilmakehän kasvihuoneilmiö pitää maapallon lämpötilan elämälle suotuisana. Sen ansiosta maapallon lämpötila on keskimäärin + 15 astetta, kun se muuten olisi pakkasen puolella ja täällä olisi mahdotonta elää.

Kasvihuoneilmiötä aiheuttavat kasvihuonekaasut, joista merkittävin on hiilidioksidi. Hiilidioksidia syntyy muun muassa hiiltä, öljyä, maakaasua ja turvetta poltettaessa. Energian tuotanto ja muu teollinen toiminta sekä liikenne voimistavat kasvihuoneilmiötä eli aiheuttavat ilmastonmuutosta. Myös maa- ja metsätalous, muu maankäyttö sekä kaatopaikat vaikuttavat ilmastoon. Ilmastonmuu-

toksen seurauksena maapallon keskilämpötila on alkanut nousta. Kansainvälisen yhteistyön avulla maapallon keskilämpötilan nousua yritetään hillitä.

Kioton sopimus

Kioton sopimuksella teollisuusmaat on veloitettu tiukkoihin päästörajoituksiin, jotka koskevat kuuden kasvihuonekaasun, eli hiilidioksidin, metaanin, dityppioksidin, fluorihiilivetyjen, perfluorihiilivetyjen ja rikkiheksafluoridien päästöjä.

Sopimus hyväksyttiin 1997 ja se astui voimaan vuoden 2005 helmikuussa. Sopimukseen liittyy kuitenkin oleellisesti joustomekanismeja, joiden perusteella esimerkiksi energiantuottajille myönnetään tietty määrä päästöoikeuksia ylimenokauden ajaksi. Jos energiayhtiön tuotanto ylittää myönnettyt päästöoikeu-

Huoli maapallon ilmaston lämpenemisestä ja ympäristömuutoksista on aiheellinen ja yhteinen.

Jokainen meistä voi omalta osaltaan vaikuttaa ongelmaan ja samalla myös säästää rahaa. Kaikki me haluamme iloa luonnosta.

det, niitä on ostettava markkinoilta lisää. Jos yritys taas tuottaa vähemmän päästöjä, se voi myydä ylimääräiset päästöoikeudet. Tämä tarkoittaa sitä, että ympäristörasituksesta on maksettava entistä kovempi lasku.

Porvoon Energia -yhtiöllä tilanne on hyvä. Olemme varautuneet tilanteeseen siirtymällä järjestelmällisesti uusiutuviin energianlähteiden käyttöön. Uusiutuvaa energiaa ei kuitenkaan ole tarjolla yllin kyllin. Energiankulutuksen kasvu olisi saatava kuriin ja kulutustottumuksia on muutettava.

Säästäminen kannattaa

Laki velvoittaa energiaa käyttäviä ja tuottavia suuria toimijoita, mutta kotitalouksien kulutustottumuksiin vaikuttavat omat asenteet. Huoli ympäristös-

tä ei kuitenkaan ole ainoa tekijä tai syy tarkkailla kulutustottumuksiaan. Kallistunut energia ei ole merkki energiayhtiöiden ahneudesta, vaan yleiseurooppalaisesta tilanteesta. Energialaskun kasvu ei näillä näkymin pysähdy, joten jokaisen kannattaa säästää.

Kotitalouksien kulutus koostuu sekä välittömästä että välillisestä kulutuksesta. Välitöntä on energian käyttö, johon on helppo vaikuttaa. Huonelämpötilaa voi hyvin pudottaa 18-20°C saakka, lämmintä vettä ei tuhata, valot pois. Kun huoneissa ei olla. Valojen käyttöä voi myös miettiä ja siirtyä energiansäästölamppuihin. TV sammutetaan, kun kukaan ei katso. Sähkölaitteiden päällä pitoaikaa voi supistaa tai vuorotella ja uusia laitteita hankkiessaan valita energiystävällisimmän vaihtoehdon sekä tietenkin vähentää turhaa autolla ajamista. Kotitalouksien säästökohteita on runsaasti alkaen ruoanlaitosta aina lämmitykseen asti. Enää ei myöskään ole mitään syytä pelätä sitä, että tariffit nousevat jos kulutus pienenee. Totuus nimittäin on, että pienentynyt kulutus on myös energiayhtiön etu.

Mahdollista on, että tulevaisuudessa säästövaatimukset koskevat myös yksityisiä energiankuluttajia. Vaatimukset voisivat olla esimerkiksi ”valkoisia sertifikaatteja”. Kuluttajan energiankulutukseen siis määrättäisiin entisen kulutuksen perusteella sertifikaattikiintiö, jonka ylimenevältä osalta hän joutuisi maksamaan sakkoa. Jos hän puolestaan käyttää vähemmän, hän voi myydä ylijäämäsertifikaatit niitä tarvitseville. ■

Tärkeimmät keino vaikuttaa ilmastomuutokseen

- ☺ käytä lämpöä, sähköä ja vettä säästään
- ☺ käytä julkisia kulkuneuvoja, pyöräile tai kävele
- ☺ käytä kaukolämpöä tai puulämmitystä
- ☺ osta uusiutuville energianlähteillä tuotettua sähköä
- ☺ osta kestäviä ja laadukkaita kulutustavaroita
- ☺ kierrätä ja korjaa tavaroita
- ☺ lajittele jätteet

Panostus sähköverkkoon jatkuu

Porvoon Energia –yhtiöiden vahva panostus sähköverkon laatuun jatkuu. Maakaapelointia laajennetaan jatkuvasti mahdollisuuksien mukaan niillä alueilla, joilla se on toteutettavissa ja myös kauko-ohjattujen erottimien määrää ilmajohtoverkossa lisätään, kertoo Porvoon Sähköverkko Oy:n tuore toimitusjohtaja Magnus Nylander.

Toiminnan painopisteet

Toiminnan tehostamiseen ja asiakaspalvelun parantamiseen liittyy myös yhtiössä toteutettu organisaationmuutos. Porvoon Energia Oy on siirtänyt sähköverkkoliiketoimintansa Porvoon Sähköverkko Oy:hyn.

- Pyrimme tehokkaaseen ja matalaan organisaatioon, joka olisi toiminnallisesti mahdollisimman joustava, Magnus Nylander toteaa ja jatkaa:

- Samalla muutos liittyy myös uuteen lakiin, jonka mukaan sähköverkkoliiketoiminta on energiayhtiöissä yhtiöitettävä vuoteen 2007 mennessä.

- Asiakkaalle organisaation muuttuminen ei aiheuta mitään toimenpiteitä. Sopimukset siirtyvät sellaisinaan. Sopimusten ehdot ja hinnat säilyvät täysin ennallaan ja toiminta jatkuu kuten ennenkin.

- Asioinnin vaivattomuus, ystävällinen ja nopea palvelu sekä hyvissä ajoin keskeytyksistä tiedottaminen ovat asiakaspalvelumme painopisteitä.

- Päämääränämme on käyttövarma ja pitkällä aikavälillä myös kustannusedullisempi verkko.

- Urakoinnissa, joka on osa toimintaamme, haemme maltilla kasvua.

- Mittareiden kaukoluenta seuraamme edelleen aktiivisesti. Tällä hetkellä siihen siirtyminen nostaisi kalliiden laiteinvestointien vuoksi tariffeja, joten emme ole halunneet siihen yltiöpäisesti ryynnätä.

Tehokkuutta häiriötilanteisiin

Magnus Nylander korostaa, että verkkoyhtiöiden toiminnallista tehokkuutta ja kykyä mitataan ennen muuta häiriötilanteissa.

-Tämän vuoksi jatkamme siirtymistä maakaapeleihin aina, kun se on mahdollista. Harvaan asutuilla seuduilla se ei kuitenkaan käy päinsä. Näillä alueilla ilmajohtoverkon rakentamisessa käytetään eristettyjä johtoja, joissa sähkö ei katkea puun kaatuessa niiden päälle.

- Porvoon Energialla on 3600 km sähköverkkoa, josta maakaapelia on tällä hetkellä 800 km.

Suuri osa sähköverkosta sijaitsee hankalissa maastoissa, kuten saaristossa.

- Tämän lisäksi lisäämme kauko-ohjattavien erottimien määrää. Niiden avulla voidaan valvomosta käsin rajata mahdolliset viat pienemmille alueille nopeasti, jolloin maastossa tapahtunut hidas vian etsintä jää vähemmälle.

- Olemme myös tehneet sopimuksen Eteläisen Metsäviiri Ry:n kanssa, mikä takaa ammattimetsureiden saannin pahoissa myrskytalanteissa, Magnus Nylander luettelee. ■

Sähköhäiriöihin kannattaa varautua etukäteen

Laadukas sähköntuotanto on opettanut kuluttajat luottamaan siihen, että sähköä on aina saatavilla. Laajat jakeluverkot ovat kuitenkin säiden armoilla ja voimakkaat myrskyt saattavat aiheuttaa sähkönjakelun häiriöitä. Näihin on hyvä varautua etukäteen.

Kaikille ongelmille on tyypillistä, että ne sattuvat juuri silloin, kun niitä vähiten odottaa.

Sen vuoksi välttämättömät tarvikkeet on syytä sijoittaa niin, että ne löytyvät helposti myös pimeässä. Ensimmäiseksi sähkökatkoksen satuttua tarvitaan toimivaa taskulamppua, kynttilöitä ja tulinikkuja. Seuraavaksi kaivataan ehkä paristokäyttöistä radiota, varuslakkeita sekä polttopuita, jos taloudessa on takka tai uuni.

Varaudu etukäteen

Etukäteen kannattaa laittaa oman sähköyhtiön vikailmoitusnumero sellaiseen paikkaan, että se tarvittaessa löytyy helposti. Numero kannattaa laittaa muistiin puhelimen läheisyyteen tai vaikkapa kännykän muistiin. Porvoon Energia -yhtiöiden vikailmoitusnumero on (019) 66 144.

Sähkölaitteiden kohdalla voit välttyä monelta turhalta ohjelmoinnilta, kun tarkistat sähkölaitteiden varmennusparistot kerran vuodessa.

Tietokoneet voi suojata UPS-laitteella, joka syöttää laitteelle sähköä lyhyiden katkosten ajan ja suodattaa häiriöitä.

Mitä sitten kun pimenee?

Jos sähkölaitteesi lakkaa toimimasta, tarkista toimivatko valot ja muut kodin laitteet. Jos taloyhtiön tai lähialueen muissa talouksissa näyttää palavan valot, vika voi olla omassa sulakkeessa. Se pitää siinä tapauksessa vaihtaa.

Jos taajamassa naapuritalotkin ovat pimeänä, kannattaa aluksi vain odottaa sähkön tuloa. Odota 3 minuuttia, jona aikana valtaosa vioista korjaantuu automaattisesti. Laajat, myrskyn aiheuttamat sähköhäiriöt näkyvät lähes aina Porvoon Energian päivystyksessä, joten yleensä olemme tietoisia viasta. Kannattaa siis odottaa.

Vaarat on hyvä tunnistaa

Yksityisen ihmisen ei ole koskaan syytä itse mennä raivaamaan esimerkiksi linjalle kaatunutta puuta. Jos on kyse keskijännitelinjasta (= avojohto muuntajaan asti), ei ole hyvä mennä edes lähelle. Jos on kyse pienjännitejohdosta (= johto muuntajasta kuluttajalle), koskea ei saa. Johdoissa saattaa olla jännite päällä.

Kotitalouksien kannalta vaarallisin tilanne on, jos jakeluverkon pienjännitejohdossa jokin johdin on poikki. Sen oireena ovat epätasaisesti toimivat sähkölaitteet. Valot voivat palaa kirkkaammin tai himmeämmin. Tällöin elektroniset laitteet saattavat ylikuumentua tai syttyä jopa palamaan. Silloin pitää nopeasti katkaista virta pääkatkaisijasta ja soittaa vikapäivystykseen.

Tärkeintä on kuitenkin säilyttää maltti !

Näin varaudut

- Pidä aina käsillä toimiva taskulamppu, kynttilöitä ja tulinikkuja.
- Huolehdi siitä, että talossa on kaikkien kokojen varuslakkeita.
- Kirjoita vikailmoitusnumero puhelimuistioon tai kännykkään. Porvoon Energia -yhtiöiden vikailmoitusnumero on (019) 66 144.
- Ilmoita, jos huomaa mahdollisen vaaratekijän.

Jos sähkö katkeaa

- Odota 3 minuuttia, jona aikana valtaosa vioista korjaantuu automaattisesti.
- Selvitä, onko naapurikin ilman sähköä.
- Jos ei, tarkista omat sulakkeet.
- Tee vikailmoitus.
- Älä avaa pakastinta katkon aikana.

Varo!

- Jos sähkön laatu poikkeaa normaalista (esim. valaistuksen kirkkaudessa suuria eroja), katkaise sähköt pääkytkimestä.
- Älä koskaan koske maassa oleviin linjoihin.
- Älä ryhdy itse raivaamaan puuta linjalta.
- Jos kyse on vika keskijännitelinjassa, pysy kaukana linjasta.

Soita!

- Jos tiedät vikapaikan, ilmoita vikapalvelunumeroon.
- Varoita tarvittaessa muita liikkuja.

Talven aikana tehdyt omakotitalojen rakennuspäätökset realisoituvat usein keväällä, joskin rakentaminen nykyään on ympärivuotista. Jotta rakentaminen lähtisi kitkatta käyntiin, suunnitelmat kannattaa tehdä huolella sähkösuunnitelmaa unohtamatta. Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty, pitää täysin paikkansa.

Sähkösuunnitelma ja –sopimus on hyvä tehdä ajoissa

Ilman sähköä ei rakennus nouse

Sähkösuunnitelma on tärkeä osa rakentamista, vaikka se yllättävän usein on vaarassa unohtua ja tehdään viime tipassa.

- Meihin on hyvä ottaa yhteyttä ajoissa. Kaava-alueelle sähkön voi saada hyvinkin nopeasti, mutta kaava-alueen ulkopuolelle, esimerkiksi saaristoon saattaa sähkön saanti tarvittavista luvista johtuen kestää jopa vuoden, sanoo sähkönyyjä Benny Broman.

Hänen mukaansa asiointi Porvoon Energian kanssa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa on muutoinkin kannattavaa.

- Sähköä tarvitaan heti rakentamisen alkuvaiheessa ja sen saanti edellyttää sopimusta sekä alan urakointia. Me pystymme hoitamaan kaiken, jos asiakas niin haluaa, Broman toteaa.

Liittymissopimus

Porvoon Energia-yhtiöt huolehtii sähkönjakelusta Porvoossa, Pornaisten eteläosassa ja Pernajan länsiosassa. Liittymissopimusta varten tarvitaan liittymän nimi ja laskutusosoite, tonttitiedot sekä tehontarve.

Liittymisjohto

Kiinteistö liitetään liittymisjohdolla Porvoon Sähköverkko Oy:n sähköverkkoon. Liittymiskohta määritetään tapauskohtaisesti, mutta usein se on tontin rajalla.

- Kiinteistön omistaja huolehtii liittymiskohdasta mittauskeskukseen menevän liittymisjohdon rakennuttamisesta. Rakennuttaja voi sopimuksen mukaan olla myös verkkoyhtiömme Porvoon Sähköverkko Oy. Ennen kaivuutyön aloittamista tulee aina varmistaa,

että tontilla ei ennestään ole kaapeleita tai putkia, Benny Broman jatkaa.

Rakennusaikainen sähkö

Rakennusaikainen sähköliittymä voidaan toteuttaa joko tilapäisellä työmaasähkökeskuksella tai lopullisella mittauskeskuksella, joka asennetaan jo rakennustöiden alkaessa. Lopullinen mittauskeskus on alusta alkaen useimmissa tapauksissa edullisempi vaihtoehto.

Sähköurakoitsija

Sähkötöissä ja liittymisjohdon rakentamisessa tulee käyttää asiantuntevaa

urakoitsijaa. Ennen sähköliittymän kytkentää ja mittarointia sähköurakoitsijan on täytettävä ja toimitettava asiakaspalveluumme ns. yleistietolomake, jonka perusteella tiedämme, että sähköasennukset on tehty asianmukaisesti ja ne voidaan kytkeä verkkoon.

Muita palveluja

- Sähkön lisäksi meillä on tarjota kaukolämpöä, maakaasua ja langattomia internetpalveluja Porvoon keskustassa. Kaukolämpöä tarjoamme myös Loviisassa, Benny Broman kertoo. ■

RAKENTAJAN MUISTILISTA

1. Ota hyvissä ajoin yhteys Porvoon Energiaan

- Varmistat sähkön oikea-aikaisen saannin ja mitä liittyminen maksaa.
- Autamme kaikissa sähköliittymää koskevissa asioissa.

2. Mieti sähköistystarpeesi ja lämmitysjärjestelmäsi

- Vaikuttaa asumismukavuuteen ja kustannuksiin, nyt ja tulevaisuudessa.

3. Teetä sähkösuunnitelma

- Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty.

4. Tee liittymissopimus

- Sopimus liittymän toimituksesta.

5. Tee sähkönmyyntisopimus

- Sopimus sähkön toimituksesta.

6. Rakennusaikainen sähkö

- Rakennusaikaisen sähkön saat joko lopullisesta mittauskeskuksesta tai tilapäisestä työmaakeskuksesta

7. Pyydä urakkatarjoukset ja valitse sähköurakoitsija

- Sähköurakointi on luvanvaraista työtä.
- Varmista, että sähköurakoitsijalla on oikeus tehdä kyseinen työ.

8. Varmista ettei kaivalueella ole maanalaisia johtoja

- Kaivalueella voi olla sähkö- ja telekaapeleita tai kaukolämpöputkia.

9. Muista maadoituselektrodi ja liittymisjohdot

- Tee kunnolla, vältty ikäviltä yllätyksiltä.

10. Vaadi käyttöönottotarkastus ja käytönopastus

- Käytä sähkölaitteita turvallisesti ja oikein.

11. Arkistoi käyttöohjeet, pöytäkirjat ja piirustukset huolella

- Tarvitaan huolto- ja korjaustöissä.

KYSY VAAN!

Porvoon Energia -yhtiöiden asiantuntijat vastaavat tällä palstalla lukijoiden energiaa koskeviin kysymyksiin. Voit kirjoittaa, soittaa, faxata, lähettää sähköpostitse tai tulla luoksemme esittämään kysymyksesi.

Porvoon Energia -yhtiöt
Mannerheiminkatu 24
PL 95
06101 PORVOO
Puh. (019) 661 411
fax (019) 661 4211
mail@porvoonenergia.fi

1. Kuluttaako sähköpistokkeessa oleva puhelimeni laturi sähköä ilman puhelinta ?

Akkukäyttöisten sähkölaitteiden (puhelimet, kamerat, käsivalaisimet) latauslaitteet ovat sähköpistorasiassa valmiustilassa ilman niihin kytkettyjä laitteita. Latauslaite kuluttaa 'tyhjänäkin' jatkuvasti sähköä. Siis laturi irti pistokkeesta silloin, kun sitä ei tarvita!

2. Lisääkö pakastimeeni muodostunut paksu huurrekerros energian kulutusta ?

Huurre heikentää pakastimen jäähdytyskykyä ja lisää energian kulutusta. Pakastin on kätevää sulattaa pakkasilla – nosta pakasteet sulatuksen ajaksi pihalle tai parvekkeelle.

3. Kuinka kauan auton moottorilämmittimeni tarvitsee olla päällä?

Käytä moottorinlämmittintä, kun ulkoilma on + 5 °C tai alempi. Moottoria ei kannata lämmittää turhan kauan. Liian pitkä lämmitys aika ei vähennä polttoaineen kulutusta eikä päästöjä, vaan kuluttaa turhaan sähköä. Ajastin on ratkaisu sopivan lämmitysajan valintaan.

SOPIVA MOOTTORILÄMMITYKSEN KÄYTTÖAIKA:		Huom! Pidä pistorasian kotelo aina lukittuna, älä milloinkaan jätä johtoa riippumaan pistorasiaan.
Ulkoilma °C	Moottorilämmitin	
+5... - 5 °C	0,5 tuntia	
- 6 ... -10 °C	1 tunti	
-11... -20°C tai enemmän	2 tuntia	

VASTAA JA VOITA!

Lukijakysymys:

Jos sähkö katkeaa, valtaosa vioista korjaantuu automaattisesti. Minkä ajan sisällä näin tapahtuu eli kuinka kauan kannattaa ensin vain odottaa?

Tämän lehden lukijapalkintona on 200 euron lahjakortti Hotelli Haikon Kartanon ja Kylpylän palveluihin.

Vastaukset 30.4.2006 mennessä.

Vastaukseni:

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

Puhelin _____

Vastaanottaja
maksaa
postimaksun

**Porvoon Energia
-yhtiöt**

Tunnus 5006633

06103 VASTAUSLÄHETYS

Lukijakilpailu

Edellisen lehtemme 2/2005 lukijakilpailuun tuli noin 1100 vastausta.

Oikea vastaus oli:

Porvoon Energian vuonna 2004 hankkimasta sähköstä uusiutuvilla energialähteillä tuotettiin 36,4 %.

Palkintona oli 200 euron lahjakortti Hotelli Haikon Kartanon ja Kylpylän palveluihin.

Porvoon Energian lämpö- ja tuotantojohtaja Christer Allén luovutti lukijapalkinnon Vivan Grönlundille.